

1 (3)

ÄNDRINGAR I KYRKOLAGEN OCH KYRKOORDNINGEN (1201-1202/2002)

1. Kapell i kyrkolagstiftningen

Under de senaste åren har i församlingarna byggts tåh-ika lokaler avsedda för sakralt bruk, för gudstjänster, övrigt andaktsliv och kyrkliga förrättningar, så som kapell på lägergårdarna samt förrättningskapell och andaktsrum i olika församlingscentrum. De är dock inte kyrkor i den mening som avses i kyrkolagen. En följd av kyrkans verksamhet i anstalter samt bland olika samfund och verksamhetsformer är vidare att kapell och andaktsrum byggts och inretts bl.a. i sjukhus, läroanstalter samt i affärs- och resecentrum. Hittills har inga bestämmelser funnits gällande den kyrkorättsliga ställningen i fråga om andra lokaler avsedda för sakralt bruk än egentliga kyrkor.

Kyrkomötet beslöt den 16 maj 2002 att i fråga om lokaler som är avsedda för sakralt bruk och som inte är sådana kyrkor eller jordfästningskapell som avses i kyrkolagen, tas i fdrfattningarna i bruk ett begrepp för kyrkliga verksamhetslokaler, vilket sedan gammalt hör till kyrkans tradition, nämligen kapell. Ett kapell kan vara en fristående byggnad eller en festsal i ett större byggnadskomplex, i regel ett fdrsamlingshus eller -centrum samt någon annan lokal som finns till för andakter och förrättningar. Definitionen på kapell ingår i 14 kap. 3 § kyrkoordningen (1055/1 993) som godkänts av kyrkomötet det datum som nämnts ovan. Ett kapell invigs på samma sätt som en kyrka. I fråga om användningen av det gäller i tillämpliga delar vad som bestäms om en kyrka. Sålunda kan i ett kapell firas nattvard och förrättas dop, förrättas vigsel till äktenskap, välsignelse av äktenskap och jordfästning så som i en kyrka. Olika meningar gällande användningen av ett kapell avgörs på samma sätt som i fråga om en kyrka. Ett kapell hör dock inte till den kategori kyrkliga byggnader som avses i 14 kap. 2 § kyrkolagen, som gäller särskilda bestämmelser i kyrkolagen om byggnadsskydd, om inte kapellet finns i anslutning till en kyrka eller en begravningsplats.

På grund av det ovan refererade kyrkomötesbeslutet har 9 kap. 3 § kyrkolagen ändrats sålunda att till ärenden, som kyrkofullmäktige med kvalificerad majoritet fattar beslut om, i tillägg till övriga viktiga byggnader fogats ett beslut som gäller uppdrande av kapell. Detta ändrar just inte nuvarande praxis eftersom lokaler som definieras som kapell i de flesta fall ingår i ett församlingshus eller -centrum som bestämmelsen om kvalificerad majoritet tidigare tillämpats på. Bestämmelsen har dessutom ändrats i 14 kap. 2 § 2 mom. kyrkolagen sålunda att beslut, som gäller grundläggande reovering skall fattas med kvalificerad majoritet även i fråga om välsignelsekapell, i tillägg till beslut om kyrkor.

Församlingarna kan till sådana nya kapell som avses i denna lag ändra redan befintliga, för ändamålet lämpliga lokaler. Vid planeringen av nya verksamhetslokaler måste

man särskilt avgöra vilken kyrkobyggnadskategori det är fråga om, och på det sätt som detta förutsätter fatta de förvaltningsmässiga besluten.

Dessutom har 13 kap. 6 § 1 mom. 2 punkten kompletterats sålunda att kapell fogas till det slag av definierad egendom som vid en församlingsdelning skall överlåtas till den församling till vilken området kommer att höra eller som kapellet enbart eller huvudsakligen betjänar.

2. Tillsynen Sver placeringsverksamheten i pensionsfonden inom kyrkans centralfond (22 kap 10 §)

Kyrkans centralfonds pensionsfonds uppgift är att jämna ut beloppet på den pensionsavgift som olika år uppbärs till kyrkans centralfond samt att trygga likviditeten i framtiden. Fondens penningmedel och övriga egendom sköts skilt från kyrkans centralfonds övriga egendom med iakttagande av vad som stadgas och bestäms i lagen given om kyrkans centralfond (895/1941) och i förordningen om verkställigheten av denna lag (9821/1944) samt i kyrkostyrelsens reglemente och stadgar om finansförvaltningen.

Enligt 22 kap. 3 a § kyrkoordningen skall för placeringen av medlen i pensionsfonden inom kyrkans centralfond finnas en direktion för pensionsfonden inom kyrkans centralfond som kyrkostyrelsen tillsätter för sin mandatperiod. Till den hör en ordförande och minst fyra och högst åtta andra medlemmar. Direktionens medlemmar skall vara förtrogna med placeringsverksamhet och medlemmar av kyrkan. Av medlemmarna skall en tredjedel utnännas bland personer som foreslagits av kyrkas mest betydelsefulla personalorganisationer.

Direktionen skall årligen ge kyrkostyrelsen en berättelse om sin verksamhet året innan. De revisorer som kyrkomötet utser innan räkenskapsåret början, reviderar kyrkans centralfonds och övriga av kyrkostyrelsen skötta fonders konton och förvaltning. Revisoremas uppgift är att följa upp kyrkans centralfonds förvaltning och bland annat särskilt kontrollera att medlen i kyrkans centralfonds och övriga av kyrkostyrelsen skötta fonder har placerats ändamålsenligt och med tanke på en omsorgsfull skötsel av fonderna och bevakande deras intressen.

Enligt 1 § lagen om försäkringsinspektionen (78/1999) finns Försäkringsinspektionen för tillsynen över och inspektionen av pensions- och försäkringsanstalterna samt andra som är verksamma inom försäkringsbranschen. Enligt 3 § i lagen skall försäkringsinspektionen övervaka och inspektera tillsynsobjektets verksamhet så som särskilt bestäms om detta, följa utvecklingen på försäkringsmarknaden och inom de sektorer som hänför sig till den, göra framställningar om åtgärder som utvecklingen inom försäkringsbranschen kräver, delta i det internationella samarbetet mellan myndigheterna samt, i synnerhet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, samarbeta med andra myndigheter som utövar försäkrings- och finanstillsyn. Avsikten med försäkringsinspektion är att trygga de försäkrades och försäkringstagarnas intressen, att säkra en sund utveckling och konkurrens inom försäkringsbranschen och att övervaka lagligheten samt god försäkringssed inom försäkringsbranschen. Utgångspunkten för försäkringsbolagens placeringsverksamhet är att placera aktiva medel i ansvarsskuld, vilket regleras av Europeiska unionens direktiv om person- och olycksfallsförsäkring. Inom övervakningen av placeringsverksamheten är det nödvändigt att utveckla särskilt riskhanteringen och utveckla enhetligheten i principerna i anslutning till värderingen av fastigheter och nya placeringsinstrument i samarbete med finansierings-

övervakningen. Enligt 1 § lagen om bestridande av kostnader för försäkringsinspektionen (47911944) skall försäkringsanstalterna för ersättande av kostnaderna för tillsynen erlagga en av social- och hälsovårdsministeriet fastställd avgift.

Försäkringsinspektionen övervakar likviditeten, utvecklingen av verksamhetskapitelet samt placeringsverksamheten i alla arbetspensionsanstalter som omfattas av APL. Övervakningen av statens pensionsfonds placeringsverksamhet har från början av år 2000 överförts till Försäkringsinspektionen och kommunernas pensionsförsäkring fi-ans den 1 juli 2000. Kyrkans pensionssystem har varit det enda pensionssystemet som inte varit underställt Försäkringsinspektionens övervakning.

Ändringar i kapital- och finansieringsmarknaderna har av aktörerna på finansieringsmarknaderna krävt att särskilt riskhanteringen utvecklas. Samtidigt har man strävat efter att effektivisera myndighetsövervakningen. Kyrkans pensionssystemets fonderade medel utgör inte täckning för någon bestämd ansvarsandel utan de har insamlats för utjämning av utgifter. Därför är det vid effektivisering av övervakningen fråga om övervakning av placeringsverksamheten. Det har varit ändamålsenligt att ge analyseringen av placeringsriskerna till Försäkringsinspektionen som även övervakar de andra pensionssystemen.

Till 22 kap. Kyrkolagen har fogats en ny 10 § enligt vilken Försäkringsinspektionen utövar tillsyn över den placeringsverksamhet som pensionsfonden inom kyrkans centralfond idkar. Försäkringsinspektionen rapporterar till kyrkostyrelsen om sina åtgärder och iakttagelser. Om tillsynsavgiften bestäms särskilt i lagen om bestridande av kostnader för försäkringsinspektionen.

Kyrkans pensionssystem behöver inte underställas krav på solvens eftersom fonderingen är så kallad buffertfinansiering för vilken inte ställts något minimibelopp eller krav på minimiavkastning. Det viktigaste delområdet för övervakningen av placeringsverksamheten är säkerställandet av en adekvat placeringsplan då även värderingen av den förutsedda utvecklingen av pensionsfonden beaktas i tillräcklig grad, vidare tillsynen av att placeringsplanen följs och att den inre tillsynen av placeringsverksamheten tryggas på behörigt sätt i förhållande till definieringen av befogenheterna och olika slag av kontroller.

3. Kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn

Den nya 4a § som intagits i 6 kap. kyrkolagen i anslutning till ärendet i rubriken klargörs detaljerat i byråns för personalavdelningen/kyrkans avtalsdelegation cirkulär A1 1/2002.

KYRKOSTYRELSEN

Risto Junttila

Matti Halttunen

ISSN 0782-9558

Tryckeri: Kyrkostyrelsens kopieringsenhet

4820

Nr 1202

Kyrkomötets beslut om ändring av kyrkoordningen

Givet i Åbo den 16 maj 2002

I enlighet med kyrkomijtets beslut
ändras i kyrkoordningen av den 8 november 1991 (1055/1 993) 2 kap. 9 § 2 mom., 16 § 1 mom., 19 § 2 mom. och 22 § 1 mom., 9 kap. 7 §, rubriken för 14 kap. samt 14 kap. 12 § 1 mom., samt
fogas till 14 kap. en ny 3 § i stället för den 3 § som *upphävts* genom kyrkomijtets beslut 10.11.1994/1692/1995, som följer:

2 kap.

Kyrkans heliga handlingar

B. Nattvarden

99

Nattvarden får firas förutom i en kyrka, i församlingens jordfastningskapell och kapell även på någon annan plats som domkapitlet på framställning av kyrkorådet eller församlingsrådet har godkänt för detta ändamål.

C. Dopet

16 §

Dopet förrättas i en kyrka, i ett kapell, i hemmet eller på någon annan plats, så som därom överenskommit mellan prästen och sakägarna.

D. Vigsel till äktenskap

19 §

Vigseln förrättas i en kyrka, i ett kapell

eller på någon annan plats, så som de som skall vigas har överenskommit därom med prästen.

E. Jordfästning

22 §

Jordfastningen förrättas av en präst i en kyrka eller i ett jordfastningskapell, i ett kapell, vid graven eller i den avlidnas hem, så som därom har överenskommit mellan dem som förrättningen gäller och prästen.

9 kap.

Kyrkorldet

7 §

Är kyrkoherden och kyrkorddet av olika mening rörande en fråga som gäller gudstjänsten, kyrkliga förrättningar, användningen av en kyrka, ett jordfastningskapell eller ett kapell eller sådana kollektör över vilka församlingen kan besluta, skall ärendet överstyras till domkapitlet för avgörande.

14 kap.

Kyrka och kapell samt användningen av dem

2 §

En ny kyrka skall invigas till ett åt Gud helgat rum. När en kyrka är invigd får den användas endast för sådana ändamål som är forenliga med dess helgd. Om användningen av en kyrka beslutar kyrkoherden och kyrkorådet eller församlingsrådet gemensamt. Kyrkoherden övervakar användningen av kyrkan.

- - - - -

Åbo den 16 maj 2002

På kyrkomotets vägnar

Jukka Paarma
ärkebiskop

3 §

En församling kan ha kapell för förrättande av gudstjänster, för annat andaktsliv och för kyrkliga förrättningar. I fråga om ett kapell gäller i tillämpliga delar vad som i 2 § 1 mom. bestäms om en kyrka.

_____

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2003.

Kari Ventä
kyrkomotets
sekreterare

4818

Nr 1201

L a g

om ändring av kyrkolagen

Given i Helsingfors den 20 december 2002

På förslag av kyrkomötet och i enlighet med riksdagens beslut *ändras* i kyrkolagen av den 26 november 1993 (1054/1993) 9 kap. 3 § 1 punkten och 13 kap. 6 § 1 mom. 2 punkten samt *fogas* till 6 kap. en ny 4 a § och till 22 kap. en ny 10 § som följer:

6 kap.

Tjänsteinnehavare och arbetstagare

4 a §

Uppvisande av straffregisterutdrag

En förutsättning för utnämning till en tjänst eller anställning i ett tjänsteförhållande är i de fall som avses i 2 § lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002) att personen i fråga på begäran av den myndighet som tillsätter tjänsten har visat upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen (770/1 993). Om ett straffregisterutdrag inte finns att tillgå när en tjänst tillsätts skall beslutet vara villkorligt och bekräftas först när ett utdrag har visats upp. Den som villkorligt valts till tjänsten skall visa upp ett straffregisterutdrag senast 30 dagar efter delfående av beslutet om valet eller inom en längre tidsfrist som den myndighet som tillsätter tjänsten beviljat av särskilda skäl. Om utdraget inte visas upp inom ovan avsedd tid,

forfaller valet. Den myndighet som gjort det villkorliga valet fattar beslut om att valet skall bekräftas eller forfalla. En behörig lägre verkställande myndighet kan besluta om bekräftandet.

9 kap.

Kyrkofullmäktige

3 §

Kvalificerad majoritet

For fattande av beslut krävs att minst två tredjedelar av de närvarande och över hälften av samtliga medlemmar i kyrkofullmäktige biträder beslutet i de ärenden som gäller

1) uppforande av kyrka och därtill anslutna byggnader eller av jordfastningskapell eller sådan renovering som avses i 14 kap. 2 § 2 mom. samt uppforande av kapell, församlingshem, församlingens ämbetshus eller lager- och kurscentrum samt anläggande eller utvidgning av en begravningsplats,

13 kap.

Ändringar i församlingsindelningen

6 §

Undantag från fördelningsgrunderna

Vid egendomens fördelning i de fall som avses i 5 § 2 mom. skall med avvikelse från fördelningsgrunderna och utan att någon delning av ifrågavarande egendomsposter sker,

2) en sådan annan kyrka, ett kapell, ett församlingshus, en begravningsplats eller någon annan fastighet eller byggnad som enbart eller huvudsakligen betjänar ett visst område överlåtas At den församling till vilken området kommer att höra.

Helsingfors den 20 december 2002

Republikens President**TARJA HALONEN**

22 kap.

Kyrkostyrelsen, kyrkans centralfond och kyrkans avtalsdelegation

10 §

Försäkringstillsyn

Försäkringsinspektionen utövar tillsyn över den placeringsverksamhet som pensionsfonden inom kyrkans centralfond idkar. Om tillsynsavgiften bestäms särskilt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

Kulturminister *Kaarina Dromberg*